

26.1.2017

Julkinen

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUEEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ V. 2016

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, tavoitteet saavutettavaa, päätösten perusteena oleva tieto riittävää ja luotettavaa ja että lakeja, säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuutta sekä voimavaroja turvataan. Sisäinen valvonta on varmistamistyötä, joka on palvelualueen johdon tekemää tai johdon lukuun tehtyä.

Seuraavassa on esitetty sisäisen valvonnan järjestelyjä kohdealueittain kaupunkiympäristön palvelualueella.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai oikeusseuraamus, ei ole tapahtunut.

Tavoitteiden toteutuminen, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus, varojen valvonta

Talousarvion toteutumista on seurattu kuukausittain palvelualueen johtoryhmässä ja poikkeamiin on reagoitu välittömästi. Erityistä huomiota on kiinnitetty ostopalvelujen ja henkilöstökulujen menokehitykseen. Talousarvion toteutumisesta on raportoitu määräajoin kaupunkirakennelautakunnalle.

Kaupunkiympäristön palvelualueen taloudellinen tulos riippuu merkittävästi maaomaisuuden myyntivoittojen sekä maankäyttö- ja kehittämiskorvausten toteutumisesta. Tonttien myyntiin sisältyy kuitenkin suuria vuosittaisia suhdanneriskejä ja vaihteluita. Vuonna 2016 myyntivoitot sekä maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset toteutuivat ennakoitua paremmin.

Kaupunkiympäristön palvelualueen tärkeimpiä tulonlähteitä ovat maanvuokratulot, joiden kehitys on kaupungin kasvun ja kaupungin maapoliittisten linjausten ansiosta vakaata ja nousujohteista.

Joukkoliikenteen osalta tulos ei yltänyt lisääntyneestä matkustajamäärästä huolimatta ennakoidulle tasolle. Merkittävänä syynä tähän on ollut avoimen joukkoliikenteen liikennekorvausten ylittyminen, jota nykyisellä hinnoittelulla ei kyetä kattamaan. Kokonaisuudessaan poikkeama arviosta on hieman alle miljoona euroa huonompi. Joukkoliikenteen tulos on kuitenkin parempi kuin edellisenä vuonna.

26.1.2017

Julkinen

Palvelualueen menot alittuivat noin miljoona euroa ja tulot ylittyivät reilu 1,5 miljoona euroa johtuen myyntivoittojen ylityksestä. Kokonaisuudessaan palvelualue ylitti talousarvion tuloksen noin 2,6 miljoonalla eurolla sisältäen kuitenkin asfalttikartellikorvaukset, joiden tulosvaikutus on vajaa 400 000 euroa.

Yhdyskuntarakentamisen osalta investoinnit ylittyivät reilulla miljoonalla eurolla sisältäen asfalttikartellikorvaukset noin 1,1 M€. Ylitykseen ovat vaikuttaneet investointien kustannusten ennustettavuuden puutteet sekä joidenkin kohteiden kustannusten ylittyminen, mm. Maljalahden alue ja Tulliportin kadun saneeraus. Maanhankintaan varattua määrärahaa jäi käyttämättä yli miljoona euroa ja myös rahoitusosuuksia kertyi budjetoitua enemmän. Näin ollen kokonaisuudessaan nettoinvestoinnit jäivät alle budjetoidun.

Tuottavuustavoitteita tarkastellaan vuosittain taloustoteutumisen ja mittareiden avulla ja tuottavuusohjelman tavoitteet on huomioitu työohjelmissa.

Sähköisen palautejärjestelmän käyttöä laajennettiin. Järjestelmään tehtiin uusia palauteaihemäärittelyjä ja uusille käyttäjille pidettiin koulutuksia.

Sähköisiä palveluja on kehitetty ja sähköisiä aineistorajapintoja on avattu. Lupapiste.fi on otettu käyttöön rakennusvalvonnassa kaikkien lupien osalta. Lisäksi on lisätty uusia aineistoja, kuten asemakaava-aineistot asiakkaiden käytettäväksi internet-karttapalveluun.

Varojen käytön valvontaa on tehty sisäisen valvonnan suunnitelman mukaisesti

Riskienhallinnan järjestäminen

Henkilöstön tehtäväkokonaisuudet ja vastuut on pääsääntöisesti määriteltä riittävän selkeästi ja varamiesjärjestelyjä on kehitetty. Palvelualueen sisällä ja palvelualueiden välillä on edelleen yhteistyön syventämistä ja selkeyttämistä vaativia asioita. Tilannetta on parantanut v. 2016 aikana valmisteltu ja v. 2017 alusta voimaan astunut ulkoilu- ja virkistyspalvelujen kokoaminen yhdelle palvelualueelle.

Tonttituotannon, palveluverkoston ja investointien pitkäjänteisen (5-10 v) ohjaamisen toimintamallin kehittämistyö on aloitettu. Tonttivarannon lisäämisellä ja pitkäjänteisemmällä tonttituotannon sekä palvelujen suunnittelulla hallitaan paremmin tonttituotantoon liittyviä riskejä ja parannetaan investointien suunnittelua. Työtä on syytä määrätietoisesti jatkaa erityisesti palveluverkoston hallinnan ja investointien oikea-aikaisen suunnittelun parantamiseksi.

Strategien maankäytön suunnittelu on käynnistänyt tonttivaranto-projektin, jossa kehitetään toimintamalli tonttivarannon ja investointikustannusten seu-

26.1.2017

Julkinen

raamiseksi ja ennustamiseksi. Projektissa suunnitellaan myös tonttivaranto-ohjelmiston hyödyntäminen.

Laatujärjestelmän toimintaohjeita on täydennetty mm. CAF-itsearviointiohjelman ja prosessikuvausten pohjalta.

Omaisuuksien hankinta ja luovuttaminen

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä, merkittäviä arvon alennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Korjausvelan kokonaismäärää ei ole pystytty alentamaan vuoden 2016 aikana. Uudelleenpäälystysten määrää on pyritty lisäämään, jotta velan määrä säilyisi kohtuullisena. Velan määräksi arvioitiin katujen ja kevyen liikenteen väyläen osalta yli 20 miljoonaa euroa. Luku ei sisällä väylillä olevaa siltaomaisuutta. Korjausvelan vähentämiseen tarvitaan investointeja myös saneeraushankkeiden muodossa.

Sopimustoiminta

Johdolla ei ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seurauksia toiminnalle.

Oma arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä

Itsearviointinaan kaupunkiympäristön palvelualueen johto katsoo, että sisäinen valvonta on pääosin hyvällä tasolla.

Eniten parantamista ja kehittämistä vaativat seuraavat asiat:

- 1) Sopimusten ja projektien seurannan ja hallinnan kehittäminen, erityisesti investointien osalta
- 2) Suunnitteluvastuun tarkentaminen kaupungin toteuttamissa yhteisrakentamista vaativissa hankkeissa
- 3) Henkilöriskien hallinta ja osaamisen turvaaminen muuttuvissa tilanteissa

Jarmo Pirhonen
palvelualuejohtaja